

1 Kādos apstākļos viens vecāks var likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti bez otra vecāka piekrišanas?

Ja abi vecāki solidāri īsteno aizgādības tiesības, viņiem par bērna aizvešanu uz citu valsti ir jālemj kopīgi.

Ja vecāki nedzīvo kopā, viņi var vienoties par bērna dzīvesvietu, aizgādību un saskarsmi ar bērnu un vērsties tajā rajonā tiesā, kurai ir jurisdikcija bērna pašreizējās dzīvesvietas teritorijā, lai tiesa šo vienošanos apstiprinātu.

Ja vecāki nespēj vienoties, strīdu izšķir tā rajona tiesa, kurai ir jurisdikcija bērna pašreizējās dzīvesvietas teritorijā. Šādā gadījumā tiesa lemj par bērna dzīvesvietu, aizgādības tiesību īstenošanu un saskarsmi ar bērnu.

2 Kādos apstākļos bērna aizvešanai uz citu valsti ir nepieciešama otra vecāka piekrišana?

Gan tad, ja vecāki īsteno aizgādības tiesības kopīgi, gan tad, ja tiesa ir apstiprinājusi vecāku vienošanos šajā jautājumā vai lēmusi par šo tiesību piešķiršanu tikai vienam no vecākiem, nosakot, ka bērns dzīvo pie šā vecāka, bērna izvešanai no Bulgārijas teritorijas ir nepieciešama arī tā vecāka piekrišana, kurš neīsteno aizgādības tiesības; šai piekrišanai jābūt rakstiskai, un uz tās jābūt notariāli apliecinātam attiecīgā vecāka parakstam (Bulgārijas Personas dokumentu likuma (*Zakon za bulgarskite lichni dokumenti*) 76. panta 9. punkts).

3 Kā bērnu var likumīgi aizvest uz citu valsti, ja otrs vecāks nepiekrīt bērna aizvešanai uz citu valsti gadījumos, kad šāda piekrišana ir nepieciešama?

Ja vecākiem rodas domstarpības par bērna aizvešanu uz citu valsti, strīdu izšķir Ģimenes lietu kodeksa (*Semeen kodeks (SK)*) 127.a pantā noteiktajā kārtībā. Ja vecāki nespēj vienoties par bērna dzīvesvietu, piemēro SK 127. panta 2. punktā vai 59. pantā noteikto procedūru.

Vecāka piekrišanu ārzemju ceļojumu pases izdošanai un bērna aizvešanai uz citu valsti (neatkarīgi no brauciena ilguma) var aizstāt ar tiesas atļauju, bet to var darīt tikai tad, ja tiek konkrēti aizsargātas bērna intereses laikā, kad tas aizvests uz citu valsti; tas savukārt nozīmē, ka šādu aizvešanu var atļaut uz konkrētu laika periodu, uz konkrētu valsti vai noteikta reģiona valstīm (piemēram, Eiropas Savienības dalībvalstīm) vai arī var atļaut neierobežotu braucienu skaitu noteiktā laika periodā, bet arī tad — uz konkrētām valstīm.

Saistošajos norādījumos par tiesību normu interpretēšanu, kas sniegti 2017. gada 3. jūlija Interpretācijas lēmumā Nr. 1, kurš attiecas uz 2016. gada Interpretācijas lietu Nr. 1 (Augstākās kasācijas tiesas Civillietu kolēģijas Ģenerālās asamblejas 2016. gada lietu krājums), ir noteikts, ka tiesa nevar galīgi aizstāt vecāku piekrišanu un atļaut ceļošanu neierobežotā laika periodā un teritorijā.

4 Vai tos pašus noteikumus piemēro gan pagaidu aizvešanai (piemēram, atvaļinājuma, veselības aprūpes u.c. gadījumos), gan pastāvīgai aizvešanai? Attiecīgā gadījumā, lūdzu, norādiet, kādā formā ir jāsniedz attiecīgās piekrišanas.

Bulgārijas Privāto dokumentu likumā noteikts, ka ir nepieciešama tā vecāka piekrišana, kurš nedodas braucienā kopā ar bērnu, un ka piekrišanu sniedz notariāla akta veidā neatkarīgi no konkrētajiem apstākļiem, kas saistīti ar bērna aizvešanu uz citu valsti.

Bērnu var aizvest uz laiku, pēc kura tas atgriežas Bulgārijā; tādējādi bērna dzīvesvieta netiek mainīta uz dzīvesvietu citā valstī. Ja puses nevar vienoties par bērna došanos uz citu valsti ekskursijā, atpūtas braucienā, ar nolūku apciemot radniekus, mācīties, piedalīties kultūras vai sporta pasākumos, sacensībās, saņemt veselības aprūpes pakalpojumus utt., tiesa izvērtē pieprasījuma iemeslus. Ja nav iemesla uzskatīt, ka bērns ir pakļauts kādam konkrētam un reālam apdraudējumam, tiesa nosaka atļaujas nosacījumus. Gadījumos, kad bērns tiek aizvests uz citu valsti īslaicīgi, ir maz ticams, ka bērna tiesības ceļot būtu pretrunā vecāka tiesībām uz saskarsmi ar bērnu. Pat ja šāda pretruna rastos — ja bērna ceļojums ir viņa interesēs, vecākam, kuru tas ietekmē, ir jāpieņem šāds īslaicīgs viņa tiesību ierobežojums.

Bērna aizvešana var notikt arī nolūkā mainīt tā dzīvesvietu uz dzīvesvietu citā valstī. Izskatot lietas, kas skar bērna aizvešanu uz citu valsti un attiecīgi — nepieciešamo personas dokumentu izdošanu, tiesa nedrīkst pieļaut, ka tās dotā atļauja bērna aizvešanai noved pie bērna dzīvesvietas maiņas, ja vien atļaujas pieprasījumam nav bijis pievienots pieprasījums par bērna dzīvesvietas maiņu. Bērna dzīvesvietu nosaka atbilstoši bērna interesēm dzīvot ģimenē un būt integrētam sabiedrībā, un tiek prezumēts, ka bērns šajā dzīvesvietā dzīvos pastāvīgi.

Lapa atjaunināta: 22/07/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.